

Antalné Szabó Ágnes

Az anyanyelv-pedagógia szolgálatában

www.anyanyelv-pedagogia.hu

Az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat alapítása

2008 júliusában jelent meg az *Anyanyelv-pedagógia* című szakfolyóirat első száma a világhálón. A folyóiratot a Magyar Nyelvtudományi Társaság Magyartanári Tagozata alapította ebben az évben, és azóta is gondozza folyamatosan. Évente négy alkalommal jelenik meg állandó rovatokkal. A szakmai háttérrel a Szemere Gyula anyanyelv-pedagógiai kutatócsoport biztosítja, amelynek tagjai meghatározóak voltak a folyóirat alapításában és elindulásában, többen közülük jelenleg is a szerkesztőbizottság tagjai. A folyóirat további szakmai védnöke az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán működő, a szerkesztőségnek is helyet adó Szakmódszertani Központ, amely a karon több mint húsz tanári szak szakpedagógiai oktatását és kutatásait koordinálja. A folyamatos megjelenést a Nemzeti Kulturális Alap támogatása biztosítja. A lektorált folyóirat szakmai profiljának megfelelően elsősorban anyanyelv-pedagógiai, kisebb részben alkalmazott nyelvészeti és általános pedagógiai írásokat közöl a szakterületek oktatói, kutatói, valamint a magyar nyelven és magyar nyelvet tanító pedagógusok számára.

Az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat azonosítója: HU ISSN 2060-0623. A folyóirat szerepel a Nemzeti és Hírközlési Hatóság nyilvántartásában. Évi négy száma kizárólag online formában jelenik meg, és minden írását regisztráció nélkül, térítésmentesen lehet olvasni. A honlap ugyan kínál regisztrációs lehetőséget, de ez a funkció csak az érdeklődők közvetlen tájékoztatását szolgálja.

A folyóirat küldetése

Az anyanyelvi kompetencia fejlesztése minden köznevelési szinten és minden műveltségi területen – nem csupán a magyar nyelvi és irodalmi nevelésben – kiemelt cél és feladat. Az anyanyelvi kommunikáció mindenfajta tanulás alapja, ezért az *Anyanyelv-pedagógia* folyóirat tantárgyaktól függetlenül kívánja segíteni a magyar nyelven tanító pedagógusok munkáját. Olyan elméleti és gyakorlati munkákat kínál, amelyek minden műveltségi területen és szaktárgyban az anyanyelven folyó kommunikáció (a beszéd, a szövegértés és a szövegalkotás, az érvelés, a tanulási képesség stb.) fejlesztését szolgálják.

A folyóirat küldetése szerint támogatja az anyanyelv-pedagógiai kutatásokat is azzal, hogy helyet ad a legújabb hazai és nemzetközi kutatási eredményeknek, ezáltal mind a pedagógusok, mind a kutatók megismerhetik az anyanyelvi neveléssel kapcsolatos hazai és nemzetközi kutatásokat. Segíti az iskolai anyanyelvi nevelés gyakorlati megújulását is, hiszen korszerű módszertani eljárásokat, új, tanulóközpontú tanulási-tanítási technikákat ajánl, miközben ezek elméleti háttérét is bemutatja. A cikkek gyakran konkrét gyakorlati példákat is kínálnak az aktív, az interaktív és a reflektív tanulást segítő módszerekre, kidolgozott folyamatterveket, projektíráásokat és feladatsorokat, több esetben letölthető interaktív táblás gyakorlatokat is tartalmaznak. A folyóirat fontos szerepet vállal abban is, hogy a Nemzeti alaptantervre építve alkalmazási mintákat mutasson be a kommunikációs, a problémamegoldó és a kooperációs kompetencia tantárgyközi fejlesztésére. A szerzők

a fejlesztésre ajánlott tanítási-nevelési módszereket – a bölcsődétől a felsőoktatásig – a köznevelés különböző szintjein tanító pedagógusok figyelmébe ajánlják. A folyóiratban megjelent írások mind az óvodapedagógusok, a tanítók és a magyartanárok, mind a különféle szakos, magyar nyelven és magyar anyanyelvű gyermekeket tanító-nevelő pedagógusok számára is hasznosak lehetnek. A szakmai közvélemény tájékoztatásában is szerepet vállal az *Anyanyelv-pedagógia* azáltal, hogy több rovatában a szakmai élet kiemelkedő eseményeiről, a legújabb kiadványokról, szakmai honlapokról is kínál összefoglalókat, tudósításokat, ismertetőket.

A környezetvédelmet, a kulturális és szakmai kapcsolatok erősítését, továbbá a pedagógus-továbbképzést, a pedagógusok önképzését is szolgálja a folyóirat azzal, hogy elektronikus formában jelenik meg, és térítésmentesen bárki olvashatja. Küldetése szerint hiánypótló abban az értelemben, hogy elektronikus megjelenése miatt eljut a határon túli magyarok lakta területekre és a magyar nyelvet használókhoz más európai, valamint tengerentúli országokba is. Az angol nyelvű összefoglalók, címek és kulcsszók pedig a nemzetközi kutatók figyelmét is felhívhatják a hazai kutatási eredményekre, a kutatókra és a fejlesztő pedagógusokra.

A szerkesztőbizottság

A folyóirat megjelenését egy 21 fős – 9 különböző oktatási vagy kutatási intézményben dolgozó – szerkesztőbizottság készíti elő: főszerkesztő, főszerkesztő-helyettes, rovatvezetők, szerkesztők, elektronikus szerkesztők, segédszerkesztő, korrektor, fordító, nyelvi lektor, valamint további szerkesztőbizottsági tagok. A szerkesztőség munkáját az indulás óta egy nemzetközi tanácsadó testület is támogatja (1. táblázat).

1. táblázat
A szerkesztőbizottság és a nemzetközi tanácsadó testület tagjai

A szerkesztőbizottság és a nemzetközi tanácsadó testület tagjai 2008 és 2012 között	
Főszerkesztő	Antalné dr. Szabó Ágnes 2008–
Főszerkesztő-helyettes	Csákberényiné dr. Tóth Klára 2008–2009; dr. Bóna Judit 2009–
A <i>Tanulmányok</i> rovat vezetője	dr. Raácz Judit 2008–2011; dr. Balogh Judit 2011–
A <i>Műhely</i> rovat vezetője	Tóth Beatrix 2008–2009; dr. Boronkai Dóra 2009–
A <i>Szemle</i> rovat vezetője	dr. Bozsik Gabriella 2008–
A <i>Kitekintő</i> rovat vezetője	dr. Imre Angéla 2008–2011; dr. Tóth Etelka 2011–
A <i>Mozaik</i> rovat vezetője	Gonda Zsuzsa 2008–
A <i>Postaláda</i> rovat vezetője	dr. Bóna Judit 2008–2009; dr. Tóth Etelka 2009–2011; Tóth M. Zsombor 2011–
A <i>Naptár</i> rovat vezetője	dr. Parapatics Andrea 2008–
A <i>Könyvajánló</i> rovat vezetője	Sváb Ágnes 2012–
Szerkesztők	dr. Fercsik Erzsébet 2008–2011; dr. Laczkó Krisztina 2008–

A szerkesztőbizottság és a nemzetközi tanácsadó testület tagjai 2008 és 2012 között	
Segédszerkesztő és korrektor	Petró Tímea 2011–
Elektronikus szerkesztő	Kenyő Ildikó 2008–; Marosi Szandra 2010–2011; Boda Annamária 2011–
Fordító	Berzlánovich Ildikó 2008–
Angol nyelvi lektor	dr. Major Éva 2008–
Szerkesztőségi titkár	Hajdú ágnes 2008–2009; Boda Annamária 2009–2012; Sváb Ágnes 2012–
A szerkesztőbizottság további tagjai	Adamikné dr. Jászó Anna 2008–; dr. Juhász Dezső 2008–; dr. Keszler Borbála 2008–; dr. Szabó G. Ferenc 2008–; Törzsök Édua 2008–2011; dr. Vass Vilmos 2011–
A nemzetközi tanácsadó testület tagjai	Ádám Zita 2008–2009; dr. Csernicskó István 2012–; dr. Kolláth Anna 2012–; dr. Péntek János 2012–; Písnjak Mária 2008–; dr. Pletl Rita 2008–; Vančóné dr. Kremmer Ildikó 2010–

A szerkesztőségbe beérkező írásokat 2012-ig 6 különböző felsőoktatási intézményből felkért szaklektor bírálta. A folyóirat szerkesztését 2012-től a szerkesztőség minden tagja nyomon követheti egy digitális dokumentumban, így a szerkesztőségi ülések mellett ez a fajta online kapcsolat is segíti a minél hatékonyabb munkát.

A folyóirat szakmai partnereinek köre folyamatosan bővül, listájukat a honlapon levő Partnereink című menüpontban lehet megtalálni. A folyóirat megjelenését rendszeresen támogatja a Nemzeti Kulturális Alap. További állandó támogatói: a Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, a SMART interaktív táblák hazai forgalmazója, az LSK Hungária Kft., valamint a Tinta Könyvkiadó.

A folyóirat szerzői

A folyóirat szerzői között a szakma jeles képviselői, oktatók és kutatók, valamint gyakorló pedagógusok és tehetséges hallgatók egyaránt megtalálhatók. A 2008 és 2012 között megjelent 297 írás 239 szerzője 106 különböző intézmény munkatársa. Azon intézmények között, amelyeket a szerzők képviselnek, hazai és nemzetközi köznevelési és felsőoktatási intézmények, kutatóintézetek, különféle szakmai szervezetek egyaránt megtalálhatók. A következő köznevelési intézményekben dolgozó, munkájukban kiváló eredményeket elérő pedagógusok írásait közölte a folyóirat 2012-ig (2. táblázat).

2. táblázat
A szerzők által képviselt hazai köznevelési intézmények

Hazai köznevelési intézmények, amelyek munkatársai a folyóirat szerzői voltak 2008 és 2012 között			
1.	Ady Endre Gimnázium, Budapest	29.	Kós Károly Általános Iskola, Budapest
2.	Arany János Általános Iskola, Budapest	30.	Kozma Lajos Faipari Szakközépiskola, Budapest
3.	Athéné Idegenforgalmi, Informatikai és Üzlettemberképző Szakközépiskola, Budapest	31.	Madách Imre Gimnázium, Budapest
4.	Balassi Bálint Gimnázium, Balassagyarmat	32.	Madách Imre Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, Gödöllő

Hazai köznevelési intézmények, amelyek munkatársai a folyóirat szerzői voltak 2008 és 2012 között			
5.	Bányai Júlia Gimnázium, Kecskemét	33.	Mérei Ferenc Általános Iskola, Szakiskola és Felnőttoktatási Gimnázium, Budapest
6.	Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Debrecen	34.	MOK Galamb József Tagintézménye, Makó
7.	Batthyány Lajos Általános Iskola, Budapest	35.	Móricz Zsigmond Gimnázium, Szentendre
8.	Bibó István Gimnázium, Kiskunhalas	36.	Németh Imre Általános Iskola, Budapest
9.	Budenz József Általános Iskola és Gimnázium, Budapest	37.	Óbudai Gimnázium, Budapest
10.	Csaba Utcai Általános Iskola, Budapest	38.	Óbudai Nagy László Általános Iskola, Budapest
11.	Cserháti Sándor Műszaki Szakképző Iskola és Kollégium, Nagykanizsa	39.	Padányi Bíró Márton Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola és Egészségügyi Szakközépiskola, Veszprém
12.	Dózsa György Gimnázium és Tanművészeti Szakközépiskola, Budapest	40.	Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola, Pécs
13.	Dr. Fejérpataky László Általános és Művészeti Alapiskola, Ivancsa	41.	Pécsi Sebestyén Általános és Zenetagozatos Iskola, Budapest
14.	Eötvös József Gimnázium, Budapest	42.	Pittner Dénes Általános Iskola, Péteri
15.	ELTE Gyakorló Általános és Középiskola, Budapest	43.	Raoul Wallenberg Humán Szakképző Iskola és Gimnázium, Budapest
16.	ELTE Radnóti Miklós Gyakorlóiskola, Budapest	44.	Révai Miklós Gimnázium, Győr
17.	Éltes Mátyás Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Speciális Szakiskola és Kollégium, Pécs	45.	Széchenyi István Gyakorló Kereskedelmi Szakközépiskola, Budapest
18.	Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium, Budapest	46.	Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskolája, Művészetoktatási Intézménye, Napközi Otthonos Óvoda, Szeged
19.	Fővárosi Kossuth Lajos Gimnázium, Budapest	47.	Szent János Utcai Óvoda, Gödöllő
20.	Gárdonyi Géza Általános Iskola, Budapest	48.	Szentendre Város Óvodai Intézménye, Bimbó Úti Tagóvoda, Szentendre
21.	Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium, Érd	49.	Szterényi József Szakközépiskola és Szakiskola, Monor
22.	Hunyadi János Általános Iskola, Dunaharaszti	50.	Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, Orosháza
23.	Jálics Ernő Általános Iskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Vendéglátóipari Szakképző Iskola, Diákotthon, Kadarkút	51.	Terézvárosi Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola, Budapest
24.	Játék-Mozgás-Kommunikáció Óvoda, Budapest	52.	Városmajori Gimnázium, Budapest
25.	Játékvár Óvoda és Bölcsőde, Martfű	53.	Veres Pálné Gimnázium, Budapest
26.	Jókai Mór Gimnázium, Komárom	54.	Vetési Albert Gimnázium, Veszprém
27.	Képesség- és Tehetségfejlesztő Magán Általános Iskola, Szakképző Iskola, Gimnázium, Alapfokú Művészetoktatási Iskola és Kollégium, Várpalota	55.	Vörösmarty Mihály Általános Iskola, Székesfehérvár
28.	KISZI Seregélyesi Közoktatási Központ, Seregélyes	56.	Zsoldos Ferenc Középiskola és Szakiskola, Szentes

A felsorolt köznevelési intézményeken kívül különféle társadalmi szervezetek és egyéb intézmények, például az Erzsébetvárosi Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézmény, a Magyar Rádió Zrt., a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet, az MTA Nyelvtudományi Intézete, a Neveléstudományi Egyesület, a Református Pedagógiai Intézet és a Wass Albert Könyvtár és Múzeum munkatársaitól is közölt a folyóirat tanulmányokat, olvasói leveleket és egyéb műhelymunkákat.

A folyóirat színvonalának megőrzéséhez az is hozzájárul, hogy rendszeresen közzéteszi a hazai felsőoktatási intézmények és kutatóhelyek (3. táblázat) munkatársainak a folyóirat szakmai profiljával kapcsolatos tudományos eredményeit, tanulmányait és műhelymunkáit.

3. táblázat
A szerzők által képviselt hazai felsőoktatási intézmények

Hazai felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek, amelyek munkatársai a folyóirat szerzői voltak 2008 és 2012 között	
1.	Debreceni Református Hittudományi Egyetem
2.	Eötvös Loránd Tudományegyetem
3.	Eszterházy Károly Főiskola
4.	Kaposvári Egyetem
5.	Károli Gáspár Református Egyetem
6.	Kecskeméti Főiskola
7.	MTA Nyelvtudományi Intézet
8.	Nyíregyházi Főiskola
9.	Nyugat-magyarországi Egyetem
10.	Pannon Egyetem
11.	Pázmány Péter Katolikus Egyetem
12.	Pécsi Tudományegyetem
13.	Szegedi Tudományegyetem
14.	Szent István Egyetem
15.	Zsigmond Király Főiskola

A folyóirat rangját erősíti, hogy a határon túli és más külföldi tudományos, valamint oktatási intézmények munkatársaitól származó írásoknak is helyet ad (4. táblázat).

4. táblázat
A szerzők által képviselt külföldi intézmények

Határon túli, illetve egyéb külföldi intézmények, amelyek munkatársai publikáltak a folyóiratban 2008 és 2012 között	
1.	Apáczai Csere János Elméleti Líceum, Kolozsvár
2.	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
3.	Balassi Intézet, Brüsszeli Magyar Nagykövetség Kulturális Szolgálat, Brüsszel
4.	Bécsi Magyar Iskola, Bécs
5.	Brassai Sámuel Elméleti Líceum, Kolozsvár

Határon túli, illetve egyéb külföldi intézmények, amelyek munkatársai publikáltak a folyóiratban 2008 és 2012 között	
6.	Comenius Egyetem, Pozsony
7.	Iglice Egylet; Prágai Magyar Kulturális Intézet, Prága
8.	Károly Egyetem, Prága
9.	Id. Kovács Gyula Általános Iskola, Topolya
10.	Magyar Tanoda és Játsház, Guildford
11.	Mikes Kelemen Főgimnázium, Sepsiszentgyörgy
12.	Nemzetközi Kapcsolatok Moszkvai Állami Egyeteme, Moszkva
13.	Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad
14.	Sigismund Toduță Zeneliceum, Kolozsvár
15.	Selye János Egyetem, Révkomárom
16.	Szlovén Köztársaság Oktatási Intézete, Lendva
17.	University of Houston, Houston
18.	University of South Florida, Sarasota

A színvonalas írások és a rangos szerzői névsor a hazai és a határon túli, más országokban élő olvasókat egyaránt vonzzák.

Az olvasók

A folyóirat olvasóinak rétegeit a magyar nyelven tanító pedagógusok, a pedagógusképzésben tanuló hallgatók, az alkalmazott nyelvészet és az anyanyelv-pedagógia Magyarországon, a határon túli magyar lakta területeken, valamint más európai és tengerentúli országokban tevékenykedő kutatói, oktatói alkotják. A technikai adatok szerint a folyóirat látogatóinak több mint 90%-a a folyóirat linkjét hozzáadja kedvenc internetes oldalaihoz. A 2012-es év novemberében érte el a folyóirat öt év alatt a legmagasabb havi egyedi olvasói számot, a 11 761 főt. A folyóirat olvasottsága a kezdetek óta évről évre nő, 2012-ben összesen 96 979 fő volt az egyedi látogatók száma. Ezt az olvasói számot is meg fogja haladni a 2013-as év.

5. táblázat
A folyóirat látogatottsága a havi adatok összesítése alapján

A folyóirat olvasóinak száma 2008 és 2012 között		
Év	Az egyedi látogatók száma (fő)	A látogatások száma (alkalom)
2008	9813	11661
2009	42410	51754
2010	68594	83570
2011	74003	93246
2012	96979	122834

A folyóirat legnagyobb olvasói tábora Magyarországon él. Ugyanakkor a világ számos országában is megtalálják és olvassák a tartalmát (6. táblázat). Ez részben annak eredménye, hogy a *Tanulmányok* és a *Műhely* rovatban megjelent írásokról angol nyelvű összefoglalók is megjelennek, továbbá a többi rovat írásainak címét, valamint a tartalomjelölő kulcsszókat is lefordítjuk angol nyelvre.

6. táblázat
Az olvasók által képviselt országok

A folyóirat olvasóinak országai 2008 és 2012 között					
	Afganisztán		Hongkong		Norvégia
	Angola		Horvátország		Olaszország
	Argentína		India		Omán
	Ausztrália		Indonézia		Oroszország
	Ausztria		Írország		Örményország
	Belgium		Izrael		Pakisztán
	Bosznia-Hercegovina		Japán		Panama
	Brazília		Jemen		Peru
	Bulgária		Kanada		Portugália
	Costa Rica		Kína		Románia
	Csehország		Kolumbia		Spanyolország
	Dánia		Kuvait		Svájc
	Dél-afrikai Köztársaság		Lengyelország		Svédország
	Dél-Korea		Lettország		Szenegál
	Ecuador		Libanon		Szerbia
	Egyesült Államok		Litvánia		Szingapúr
	Egyiptom		Luxemburg		Szíria
	Észtország		Malajzia		Szlovákia
	Etiópia		Marokkó		Szlovénia
	Fehéroroszország		Mexikó		Tajvan
	Finnország		Moldova		Thaiföld
	Franciaország		Monaco		Törökország
	Fülöp-szigetek		Nagy-Britannia		Új-Zéland
	Görögország		Németország		Ukrajna
	Grúzia		Nicaragua		Venezuela
	Hollandia		Nigéria		Vietnam

A táblázatban megnevezett országok közül 2012-ben a következő 10 országban olvasták legtöbben a folyóiratot az olvasói tábor nagyságának sorrendjében: Románia, Németország, Amerikai Egyesült Államok, Hollandia, Kína, Szlovákia, Ukrajna, Oroszország, Szerbia és Nagy-Britannia.

A kézirat útja

A szerzők munkáját a folyóirat honlapján elérhető részletes szerzői útmutató segíti. A szerkesztőségbe érkezett írásokat minden esetben lektorálják, szaklektorok bírálják el a megjelenés előtt. A *Tanulmányok* és a *Műhely* rovatokban megjelenő munkákat két szaklektor, a *Szemle*, a *Kitekintő* és a *Mozaik* rovatban megjelenő munkákat egy-egy szaklektor véleményezi. A szerzőknek a bírálatokat 2012-ig anonim küldtük el, 2013-ban változtattunk ezen a gyakorlaton. Ha bármelyik bíráló átdolgozást javasol, akkor csak abban az esetben jelenhet meg az adott cikk, ha a szerző elvégzi a kért átdolgozásokat. Ha pedig a szaklektorok nem javasolják megjelenésre a bírálatra kapott írást, akkor nem publikáljuk a folyóiratban. Csak pozitív lektori jelentés után jelenhet meg bármilyen cikk a folyóiratban. A szakmai lektorok listáját folyamatosan bővítjük.

A lektorálásra való kiadásról, a lektorok felkéréséről, valamint a végső megjelenésről a szerkesztőbizottság vezetése és tagjai döntenek. Az angol nyelvű összefoglalókat, címeket és kulcsszókat a fordító után angol nyelvi lektor is javítja. A folyóiratban csak első közlések jelenhetnek meg, erről a szerzőktől aláírt nyilatkozatot kérünk.

A rovatok

A folyóirat alapítása óta hét rovatban kínál olvasóinak elméleti és gyakorlati munkákat: a *Tanulmányok*, a *Műhely*, a *Szemle*, a *Kitekintő*, a *Mozaik*, a *Postaláda*, valamint a folyamatosan frissülő Naptár rovatban. 2012 végén egy új rovattal bővült a folyóirat, a Könyvajánlóval. Évente négy szám jelenik meg, minden rovatban 2-3 írással. Az egy-egy évnyi teljes anyag terjedelme a nyomtatható változat oldalszámát alapul véve kb. 120-120 A4-es oldal, Arial 10-es betűmérettel és szimpla sorközzel. A folyóiratban ötéves története alatt, 2008 és 2012 között összesen 297 írás jelent meg a különböző rovatokban, ezek közül is a legtöbb a *Tanulmányok* rovatban (7. táblázat). A cikkeket – a folyóirat elektronikus jellegének is megfelelően – számos színes fotó és ábra egészíti ki.

7. táblázat
A folyóiratban megjelent írások száma

A folyóirat rovataiban megjelent írások száma 2008 és 2012 között	
Rovatok	Az írások száma (db)
Tanulmányok	56
Műhely	49
Szemle	48
Kitekintő	48
Mozaik	49
Postaláda	47
Összesen	297

A *Tanulmányok* rovat

A *Tanulmányok* című rovat az anyanyelvi kompetencia fejlesztésével kapcsolatos elméleti tanulmányokat, a gyakorlati képzést is segítő, a legújabb tudományos kutatási eredményeket elemző írásokat tartalmaz. A rovatban az elmúlt öt évben publikált 56 tanulmányból a legnagyobb számban anyanyelv-pedagógiai témájú írások jelentek meg, összesen 25. Ezek a munkák a beszéddel, a beszédértéssel, az olvasással, a szövegértéssel, a szövegalkotással, a szótárhasználattal, a helyesírással, a digitális kommunikációval, a tanulási zavarokkal, a kisebbségi oktatással kapcsolatos kutatások eredményeit ismertetik meg az olvasókkal. 2012-ig 18 olyan nyelvészeti tanulmányt is közölt a folyóirat, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak a neveléshez-oktatáshoz is, ezek témái a következők: diskurzuselemzés, fonetika, nyelvtörténet, pragmatika, retorika, szociolingvisztika és szövegtan. A rovatban 2 általános pedagógiai írás és 11 több szakterülethez kötődő, interdiszciplináris témájú dolgozat is megjelent. Az utóbbiak között találunk az anyanyelv- és az irodalompedagógiát vagy a fonetikát és az orvostudományt komplex módon képviselő tanulmányt, valamint pszicholingvisztikai és szociolingvisztikai vagy anyanyelv-pedagógiai és dialektológiai eredményeket egyaránt bemutató munkákat is.

A Műhely rovat

A *Műhely* rovatban 2012-ig a gyakorlati nevelőmunkát szolgáló 49 szakcikk és tanulmány jelent meg. Közülük a többség, szám szerint 28 írás szorosan kapcsolódik az anyanyelvi nevelés különféle területeihez: a beszéd, a beszédértés, az olvasás, a szövegértés, az írás, a helyesírás, a szövegalkotás fejlesztéséhez, az anyanyelvi tudás bővítéséhez, ezen belül is a grammatikai, a hangtani, a jelentéstani, a nyelvtörténeti, a stilisztikai, a szociolingvisztikai és a szövegtani ismeretek tanításához. Néhány írás a digitális szövegek megértésének és alkotásának, az IKT-kompetenciának a fejlesztésével foglalkozik. Más munkák a pedagógia, a drámapedagógia, az orvostudomány, az irodalompedagógia, a magyar mint idegen nyelv stb. eredményeinek az anyanyelvi nevelésben való alkalmazásait taglalják. A rovat cikkei a családban, a bölcsődében, az óvodában, az általános iskolában, a középiskolában és a felsőoktatásban folytatható anyanyelvfejlesztéshez kínálnak hasznos áttekintéseket, valamint – megfelelő elméleti alappal – alkalmazási mintákat, követhető példákat és jó gyakorlatokat. A *Műhely* rovat a folyóirat online jellegét kihasználva a cikkeket kísérő, szabadon letölthető táblázatokat, óraterveket, feladatlapokat, feladatsorokat és IKT-tananyagokat is tartalmaz.

A Szemle rovat

A *Szemle* című rovat az anyanyelvi neveléshez is kapcsolódó, Magyarországon megjelent új könyveket, hazai folyóiratokat és szakmai honlapokat mutat be. A 2012-ig megjelent összesen 48 cikk 28 könyvet, 14 folyóiratot, valamint 6 szakmai honlapot ismertet. A könyvek között nyelvészeti, anyanyelv-pedagógiai, általános pedagógiai, IKT-val foglalkozó szakkönyvek, tanulmánykötetek, szótárak, lexikonok, tankönyvek egyaránt megtalálhatók. A 2012-ig bemutatott hazai folyóiratok a következők: *Beszédkutatás*, *Csodaceruza*, *Fejlesztő Pedagógia*, *Iskolakultúra*, *Könyv és Nevelés*, *Magyar Nyelvőr*, *Magyar Pedagógia*, *Magyartanítás*, *Mentor Magazin*, *Modern Iskola*, *Módszertani Közlemények*, *Új Pedagógiai Szemle*, valamint az online *Filológia.hu* és a *Tani-tani*. A rovatban ismertetett szakmai honlapok drámapedagógiai, tehetséggyógyozó, szakmódszertani témájú írásokat és gyakorlatokat, valamint digitális tananyagokat kínálnak a pedagógusok számára.

A Kitekintő rovat

A *Kitekintő* rovat magyar nyelvű tartalmi összefoglalókat kínál más országok anyanyelvi fejlesztéséről, oktatási-nevelési rendszeréről, idegen nyelven megjelent anyanyelv-pedagógiai könyvekről, idegen nyelvű pedagógiai és anyanyelv-pedagógiai konferenciákról, az anyanyelv-fejlesztéssel kapcsolatos külföldi kutatásokról, valamint a magyar nyelvet ápoló külföldi intézményekről. Az öt év alatt megjelent összesen 48 írás 20 országba kalauzolja el az olvasót: az Amerikai Egyesült Államokba, Ausztriába, Belgiumba, Bulgáriába, Csehországba, Dániába, Finnországba, Franciaországba, Japánba, Kanadába, Kínába, Nagy-Britanniába, Németországba, Olaszországba, Oroszországba, Romániába, Svédországba, Szerbiába, Szlovákiába és Szlovéniába. A rovatban olyan írások is olvashatók, amelyek az Európai Unió országainak vagy a határon túli magyarlakta területek anyanyelvhasználatával és anyanyelvi nevelésével komplex módon foglalkoznak. A rovat célja az is, hogy a legfrissebb nemzetközi pedagógiai kutatási eredmények bemutatásával és értelmezésével hozzájáruljon a több országot tömörítő kutatási projektek megvalósításához, a meglévő szakmai kapcsolatok megerősítéséhez és újak kialakításához.

A Mozaik rovat

A *Mozaik* hazai anyanyelv-pedagógiai szakmai programokról, rendezvényekről, az anyanyelvi nevelést is szolgáló szakmai szervezetekről és kutatócsoportokról tudósít. Az összesen 49 cikkből 5 év alatt a legnagyobb számban, 23 esetben konferenciabeszámolókat jelentek meg, közöttük például anyanyelv-pedagógiai, neveléstudományi, alkalmazott nyelvészeti, oktatásinformatikai, bölcsész tanári, beszédkutatási

és országos tudományos diákköri konferenciákról. A rovatban összefoglalókat olvashatunk tehetséggondozó anyanyelvi tanulmányi versenyekről is, például a Kossuth Lajos szónokversenyéről, az Implom József helyesírási versenyéről, az országos középiskolai tanulmányi versenyéről, az országos anyanyelv-tanítási versenyéről. A rovat cikkei beszámoltak többek között A Magyar Nyelv Múzeumának, a Jeles Napnak, A magyar nyelv évének a programjairól is. Más írások különféle szakmai szervezeteket, kutatócsoportokat mutatnak be, például a Magyar Olvasástársaságot és a Neveléstudományi Egyesületet, továbbá a Geolingvisztikai kutatócsoportot és a folyóiratot is alapító Szemere Gyula anyanyelv-pedagógiai kutatócsoportot. A rovatban szakmai megemlékezések is megjelentek Takács Etelről és Szépe Györgyről.

A Postaláda rovat

A *Postaláda* rovat az olvasóknak az iskolai neveléssel, az anyanyelvi kompetencia fejlesztésével, az oktatáspolitikai döntésekkel és az érvényben lévő tantervekkel kapcsolatos véleményeit, javaslatait teszi közzé. Helyet kapnak a helyi és az országos rendezvényekről tudósító olvasói levelek is. Az öt év alatt megjelent 47 olvasói levélből a legnagyobb arányban, 10-10 alkalommal a felső tagozatos és a középiskolai anyanyelvi neveléshez kapcsolódó gondolatok jelentek meg. De összesen hét esetben óvodapedagógusok és tanítók is megosztották az olvasókkal gondolataikat. További hat levél a felsőoktatáshoz és 14 levél általános tartalmával több korosztály anyanyelvi fejlesztéséhez, anyanyelvhasználatának a kérdéseire kapcsolódott. A levelek témái igen változatosak voltak, érintették például a kisebbségi oktatás, az érettségi, a tanári szerepek, a média, a drámapedagógia, a kommunikációs nevelés, a projektmunka, a zenei nevelés, a múzeumpedagógia kérdéseit.

A Naptár rovat

A nemcsak negyedévente, hanem folyamatosan frissülő *Naptár* rovat magyarországi és határon túli jövőbeli anyanyelv-pedagógiai eseményekről tájékoztat. 2012-ig közel 200 szakmai eseményt, rendezvényt ajánlottunk olvasóink figyelmébe. A néhány soros híryanagokhoz gyakran kapcsolódnak a bővebb tájékoztatást és a részletes információkat biztosító linkek is.

A Könyvajánló rovat

2012 végén indult a folyóirat legfiatalabb rovata, a *Könyvajánló*. Ebben a rovatban a szerkesztőség olyan nyelvészeti, anyanyelv-pedagógiai, általános pedagógiai és pszichológiai témájú, valamint az IKT-alkalmazásokról szóló könyveket ajánl, amelyek a közelmúltban jelentek meg. A rövid leírásokat a fontosabb kiadási adatok, témajelölő kulcsszók és a borítóról készült fotó egészítik ki.

A folyóirat jövője

A folyóiratot egyrészt úgy fejlesztjük, hogy bővítjük a szakmai partnereink körét. Már most együttműködünk több szakmai szervezettel, honlappal és folyóirattal, és egyre szorosabb kapcsolatot építünk ki a pedagógusképző intézményekkel. Bővíteni szeretnénk az olvasók körét is, részben ezt szolgálják a tanarblog.hu-n megjelenő cikkajánlók és a nemrég indult Facebook-oldalunk. Igyekszünk megismertetni a folyóiratot a pedagógusképző felsőoktatási képzőhelyek mellett a továbbképzésekért felelős pedagógiai szolgáltató intézményekkel is.

A folyóiratot már most is lektorált szakfolyóiratként tartják számon a tudományos műveket gyűjtő adattárak, közöttük a Magyar Tudományos Művek Tára. Szerepel számos adatbázisban, például a népszerű MATARKA-ban is, de a szerkesztők törekvése az, hogy a jövőben még több hazai és nemzetközi adatbázisba bekerüljön az *Anyanyelv-pedagógia*.

Mivel folyóiratunk elektronikus formában jelenik meg, ez a honlap folyamatos gondozását, a technikai funkciók karbantartását és továbbfejlesztését, a tárhely állandó bővítését kívánja meg. A folyóiratot még inkább olvasóbaráttá kívánjuk tenni, és tovább egyszerűsítjük a böngészést. Hiszünk abban, hogy az új információs-kommunikációs technikák és az új kultúraelsajátítási formák elterjedésével, a digitális olvasási stratégiák kialakulásával és megerősödésével egyre nagyobb, sőt a jövőben meghatározó szerepet kapnak az online szakfolyóiratok a tudományos kutatási és a gyakorlati fejlesztési eredmények közvetítésében. Ahhoz, hogy a folyóirat teljesítse küldetését, továbbra is számít az olvasók érdeklődésére és közreműködésére, hiszen csak így érheti el célját: azt, hogy az anyanyelv-pedagógiai kutatásoknak, az anyanyelvi nevelés fejlődésének ösztönzője, szakmai támogatója legyen.

Antalné Szabó, Ágnes: In the service of mother tongue pedagogy

Az írás szerzőjéről

Antalné Szabó Ágnes

Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest, Magyarország

[a.szabo.agnes\[kukac\]btk.elte.hu](mailto:a.szabo.agnes[kukac]btk.elte.hu)

<https://orcid.org/0000-0001-6971-4819>